

เอกสารรับฟังความคิดเห็น

เลขที่ อกช. 13/2558

เรื่อง

หลักการแก้ไขหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคำนวณ
และรายงานการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ

จัดทำโดย

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

เผยแพร่เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2558

เพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

วันสุดท้ายของการให้ความคิดเห็น วันที่ 31 สิงหาคม 2558

ท่านสามารถ download เอกสารเผยแพร่ฉบับนี้ได้จาก www.sec.or.th

ฝ่ายกำกับและพัฒนาธุรกิจหลักทรัพย์

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

เลขที่ 333/3 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 0-2263-6257 โทรสาร 0-2263-6487

ส่วนที่ 1 : บทนำ

ตามที่สำนักงานได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคำนวณและรายงานการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ ซึ่งกำหนดวิธีคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ ทั้งการบันทึกรายการที่เป็นเงินกองทุนสภาพคล่อง หนี้สินรวม หนี้สินพิเศษ และการคำนวณค่าความเสี่ยง โดยมีวัตถุประสงค์ให้เงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิสามารถสะท้อนความเสี่ยงของสินทรัพย์และธุรกรรมของผู้ประกอบธุรกิจได้อย่างเหมาะสม เป็นไปตามมาตรฐานสากล เพื่อให้ผู้ประกอบธุรกิจสามารถดำรงเงินกองทุนได้เพียงพอสำหรับการประกอบธุรกิจอย่างต่อเนื่อง และรองรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการประกอบธุรกิจ

สำนักงานพิจารณาแล้วเห็นว่า หลักเกณฑ์ดังกล่าวใช้บังคับมาได้ระยะหนึ่งแล้ว จึงเห็นควรทบทวนค่าความเสี่ยง position risk¹ จากกรณีฐานในสินทรัพย์ประเภทต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสภาพตลาดที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้ สำนักงานยังได้รวบรวมประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิที่ได้รับความเห็นจากผู้ประกอบธุรกิจเพื่อนำมาพิจารณาปรับปรุงให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น อันจะช่วยสนับสนุนให้ผู้ประกอบธุรกิจสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล โดยยังคงให้ความคุ้มครองผู้ที่เกี่ยวข้อง และสร้างความเชื่อมั่นในตลาดด้วย

สำนักงานจึงได้จัดทำเอกสารฉบับนี้ขึ้นเพื่อขอรับฟังความคิดเห็นจากภาคธุรกิจและบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับหลักการแก้ไขหลักเกณฑ์การคำนวณและรายงานการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ โดยการรับฟังความคิดเห็นนี้จะมีไปจนถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2558 ผู้ที่ประสงค์จะแสดงความคิดเห็น สามารถส่งความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อสำนักงานได้ทั้งในรูปแบบเอกสารหรือ e-mail ตามรายละเอียดที่ระบุด้านล่างนี้ ทั้งนี้ สำนักงานขอเสนอชื่อเจ้าหน้าที่สำหรับการสอบถามคือ นายพัฒนะ สุขะธรรมโม ฝ่ายกำกับและพัฒนาธุรกิจหลักทรัพย์ โทรศัพท์ 0-2263-6257

e-mail address: patana@sec.or.th

ที่อยู่สำหรับจัดส่งเอกสาร

ทางไปรษณีย์ : ฝ่ายกำกับและพัฒนาธุรกิจหลักทรัพย์ สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ด.

ชั้น 25 เลขที่ 333/3 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

ทางโทรศัพท์ : 0-2263-6487

E-mail address : patana@sec.or.th

¹ Position risk หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์หรือสินทรัพย์อ้างอิงในทิศทางที่อาจส่งผลขาดทุน (potential loss) แก่บริษัท อันเป็นผลมาจากการที่บริษัทมีสถานะเงินลงทุน (position taking) ในหลักทรัพย์ ตราสาร หรืออนุพันธ์ทางการเงิน โดยสถานะดังกล่าวอาจอยู่ในรูปของ long และ/หรือ short position

ส่วนที่ 2 : หลักการในการแก้ไขหลักเกณฑ์

2.1 วัตถุประสงค์

เพื่อปรับปรุงค่าความเสี่ยงด้าน position risk ให้มีความเป็นปัจจุบันสอดคล้องกับสภาพตลาดที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งปรับปรุงวิธีการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น เพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบธุรกิจสามารถแข่งขันได้ในระดับสากลโดยยังคุ้มครองลูกค้าผู้ประกอบธุรกิจรายอื่น รวมถึงตลาดทุนโดยรวมอันจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นในตลาดทุนได้อีกด้วย

2.2 ขอบเขตการใช้บังคับ

2.2.1 บริษัทหลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ดังนี้

- (1) การให้สินเชื่อเพื่อธุรกิจหลักทรัพย์
- (2) การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ หรือการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ ซึ่งมีได้จำกัดเฉพาะหลักทรัพย์อันเป็นตราสารแห่งหนี้หรือหน่วยลงทุน
- (3) การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ หรือการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ที่เป็นหน่วยลงทุน ซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้
 - (ก) มีการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหลักทรัพย์เพื่อการลงทุนของบริษัท
 - (ข) มีการซื้อขายหน่วยลงทุนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เพื่อลูกค้าผ่านสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์ดังกล่าว

2.2.2 ตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

2.3 หลักเกณฑ์ที่ปรับปรุง

2.3.1 ค่าความเสี่ยงด้าน position risk

การคำนวณค่าความเสี่ยง position risk มีวัตถุประสงค์เพื่อคิดลดมูลค่าเงินลงทุนตามโอกาสและขนาดของมูลค่าหลักทรัพย์หรือสินทรัพย์อิงที่อาจลดลงตามภาวะตลาด โดยค่าความเสี่ยงจะต้องรองรับความเสียหายได้ในระดับความเชื่อมั่นที่มากเพียงพอ เป็นไปตามมาตรฐานสากล และไม่เป็นอุปสรรคในการประกอบธุรกิจ

2.3.1.1 ค่าความเสี่ยงของตราสารทุน

หลักเกณฑ์ปัจจุบัน : กำหนดให้ค่าความเสี่ยงประกอบด้วย general market risk² และ specific risk³ รวมกัน โดยค่าความเสี่ยงของหุ้นแบ่งตามขนาดของมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาหลักทรัพย์ (market capitalization) โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ 1) หุ้นในกลุ่ม SET 50 และหุ้นต่างประเทศในกลุ่ม large market cap. ที่มีเกณฑ์การจัดกลุ่มในลักษณะที่เทียบเคียงได้กับ SET 50⁴ และ 2) หุ้นนอกกลุ่ม SET 50

² General Market Risk หมายถึง ค่าความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยตลาด ซึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์โดยรวม

³ Specific Risk หมายถึง ค่าความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับสถานะของ issuer ซึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์เฉพาะตัว

⁴ เป็นหุ้นที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ตามระยะเวลาที่กำหนด มีมูลค่าการซื้อขายสม่ำเสมอ มีสัดส่วนผู้ถือหุ้นรายย่อย (free-float) ตามที่กำหนดและไม่มีแนวโน้มหรืออยู่ระหว่างการถูกสั่งพัก หรือเพิกถอนการซื้อขาย

และหุ้นต่างประเทศนอกกลุ่ม large market cap. ในส่วนของอนุพันธ์จะแบ่งในลักษณะเดียวกัน และเพิ่มดัชนี (index) และตะกร้าหุ้น (basket) ซึ่งกำหนดความเสี่ยงตามจำนวนหุ้นในตะกร้า และอัตราส่วนของหุ้นกลุ่ม large cap. โดยมีรายละเอียดตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 : อัตราความเสี่ยง general market risk และ specific risk ของตราสารทุนและเทียบเท่า

หุ้น	General market risk	Specific risk
SET 50 individual stock/ หุ้นต่างประเทศ ในกลุ่ม large market capitalization	8%	12%
Non SET 50 individual stock/หุ้นต่างประเทศ นอกกลุ่ม large market capitalization	10%	20%
สินทรัพย์อ้างอิง (สำหรับอนุพันธ์)	General market risk	Specific risk
SET 50 individual stock/หุ้นต่างประเทศ ในกลุ่ม large market capitalization	8%	12%
Non SET 50 individual stock/หุ้นต่างประเทศ นอกกลุ่ม large market capitalization	10%	20%
Index	8%	0%
Broad-based basket ⁵	8%	4%
Narrow-based basket ⁶	8%	8%

หลักการและเหตุผล : เนื่องจากสภาพตลาดที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ความผันผวนของหุ้นในแต่ละกลุ่มมีลักษณะแตกต่างกันมากขึ้น การแบ่งกลุ่มหุ้นตามหลักเกณฑ์ปัจจุบันอาจไม่เหมาะสมกับสภาพตลาด และอาจเป็นภาระแก่ผู้ประกอบการธุรกิจในการดำรงเงินกองทุน สำนักงานจึงได้ทบทวนแนวทางการแบ่งกลุ่ม เพื่อกำหนดค่าความเสี่ยงให้มีความเหมาะสมมากขึ้น โดยพิจารณาจากความผันผวนของหุ้นแต่ละกลุ่ม ซึ่งประกอบด้วยหุ้นที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่ม SET 50, SET 100, Non SET 100 และหุ้นที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (MAI) นอกจากนี้สำนักงานเห็นควรให้กำหนดค่าความเสี่ยง general market risk สำหรับหุ้นทุกกลุ่มให้มีค่าเท่ากัน เพื่อประโยชน์ในการคำนวณค่าความเสี่ยงของหลักทรัพย์ในตลาดเดียวกัน ตามที่สำนักงานได้สอบทานความเหมาะสมของค่าความเสี่ยงดังกล่าวแล้ว

⁵ Broad-based basket หมายถึง กลุ่มของตราสารทุนที่ประกอบด้วยหุ้นไม่น้อยกว่า 10 บริษัท และไม่น้อยกว่า 3 กลุ่มอุตสาหกรรม

โดยมีหุ้นนอกกลุ่ม SET 50 หรือหุ้นต่างประเทศนอกกลุ่ม large cap. ได้ไม่เกินร้อยละ 10 ของมูลค่าของ basket คำนวณตามวิธี value weighted

⁶ Narrow-based basket หมายถึง กลุ่มของตราสารทุนที่ประกอบด้วยหุ้นน้อยกว่า 10 บริษัท หรือน้อยกว่า 3 กลุ่มอุตสาหกรรม โดยมีหุ้นนอกกลุ่ม SET 50 หรือหุ้นต่างประเทศนอกกลุ่ม large cap ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของมูลค่าของ basket คำนวณตามวิธี value weighted

หลักเกณฑ์ที่ปรับปรุง :

(1) แบ่งประเภทของหุ้น และสินทรัพย์อ้างอิง (สำหรับอนุพันธ์) เป็น 3 กลุ่ม คือ

(1.1) หุ้นในกลุ่ม SET 50 และหุ้นต่างประเทศในกลุ่ม large market cap.

ที่มีเกณฑ์การจัดกลุ่มในลักษณะที่เทียบเคียงได้กับ SET 50

(1.2) หุ้นในกลุ่ม SET 100 (หุ้นที่อยู่ในกลุ่ม SET 100 แต่ไม่อยู่ในกลุ่ม SET 50) และหุ้นต่างประเทศในกลุ่ม mid market cap. ที่มีเกณฑ์การจัดกลุ่มในลักษณะที่เทียบเคียงได้กับ SET 100

(1.3) หุ้นที่อยู่นอกกลุ่ม SET 100 และหุ้นที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศ ที่ถูกกำกับดูแลโดยหน่วยงานกำกับดูแลต่างประเทศที่มีมาตรฐานในระดับเดียวกับสำนักงาน

(2) กำหนดอัตราความเสี่ยงของตราสารทุนใหม่ตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 : อัตราความเสี่ยง general market risk และ specific risk ของตราสารทุนและเทียบเท่าที่ปรับปรุงใหม่

หุ้น	General market risk	Specific risk
SET 50 individual stock/ หุ้นต่างประเทศ ในกลุ่ม large market capitalization	8%	7%
SET 100 individual stock/หุ้นต่างประเทศ ในกลุ่ม mid market capitalization	8%	12%
Non SET 100 individual stock/หุ้นต่างประเทศ นอกกลุ่ม large & mid market capitalization	8%	22%
สินทรัพย์อ้างอิง (สำหรับอนุพันธ์)	General market risk	Specific risk
SET 50 individual stock/ หุ้นต่างประเทศ ในกลุ่ม large market capitalization	8%	7%
SET 100 individual stock/หุ้นต่างประเทศ ในกลุ่ม mid market capitalization	8%	12%
Non SET 100 individual stock/หุ้นต่างประเทศ นอกกลุ่ม large & mid market capitalization	8%	22%
Index	8%	0%
Broad-based basket	8%	4%
Narrow-based basket	8%	8%

2.3.1.2 การคำนวณค่าความเสี่ยงของตราสารหนี้

หลักเกณฑ์ปัจจุบัน : general market risk คิดอัตราความเสี่ยงตามอายุคงเหลือ และอัตรา coupon โดยแบ่งเป็น zero coupon, coupon rate $\leq 10\%$ และ coupon rate $> 10\%$ ในขณะที่ specific risk คิดค่าความเสี่ยงตามประเภทผู้ออก (รัฐบาล / เอกชน) และ credit rating โดยมีรายละเอียดตามตารางที่ 3-5 ดังนี้

ตารางที่ 3 : อัตราความเสี่ยง general market risk ของตราสารหนี้และเทียบเท่า

โซน	อายุคงเหลือ	Zero coupon	Coupon rate $\leq 10\%$	Coupon rate $> 10\%$
Z.1	0-3 เดือน	0.08%	0.08%	0.08%
	>3-6 เดือน	0.15%	0.15%	0.15%
	>6-9 เดือน	0.36%	0.36%	0.36%
	>9-12 เดือน	0.84%	0.83%	0.82%
Z.2	>1-3 ปี	3.08%	2.91%	2.83%
	>3-5 ปี	4.81%	4.25%	3.99%
	>5-7 ปี	6.53%	5.36%	4.94%
	>7-10 ปี	7.55%	5.98%	5.46%
	> 10 ปี	10.03%	7.10%	6.38%

ตารางที่ 4 : อัตราความเสี่ยง specific risk ของตราสารหนี้ภาครัฐ

Credit rating	อัตราความเสี่ยง
AAA / A-1 หรือเทียบเท่า หลักทรัพย์ รัฐบาลไทย ธนาคารแห่งประเทศไทย	0%
AA A BBB / A-2 A-3 หรือเทียบเท่า	0.25% 1% 1.6%
- อายุไม่เกิน 6 เดือน	
- มากกว่า 6 เดือนแต่ไม่เกิน 24 เดือน	
- มากกว่า 24 เดือน	
BB B (ระยะยาว) / B (ระยะสั้น) หรือเทียบเท่า	8%
อื่น ๆ ที่ไม่เข้าข่ายตามข้างต้น	12%

ตารางที่ 5 : อัตราความเสี่ยง specific risk ของตราสารหนี้ภาคเอกชน

ประเภทของตราสารหนี้ ⁷	อัตราความเสี่ยง
credit rating AAA / A-1 หรือเทียบเท่า	2%
credit rating AA A BBB / A-2 A-3 หรือเทียบเท่า	5%
credit rating BB B (ระยะยาว) / B (ระยะสั้น) หรือเทียบเท่า	8%
issuer อยู่ใน SET 50 หรือเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดต่างประเทศที่จัดอยู่ในกลุ่ม large market capitalization หรือ issue ที่มี risk premium ตามที่สำนักงานกำหนด	10%
อื่น ๆ ที่ไม่เข้าข่ายตามข้างต้น	100%

⁷ กรณีที่หลักทรัพย์มีผู้รับประกัน บริษัทสามารถใช้ credit rating ของผู้รับประกันแทนได้หากผู้รับประกันเป็นบุคคลที่สำนักงานกำหนด

หลักการและเหตุผล : เนื่องจากการแบ่งอัตรา coupon และอายุคงเหลือของตราสารหนี้สำหรับการคำนวณ general market risk นั้น ไม่สอดคล้องกับสภาพตลาดของตราสารหนี้ที่ออกในปัจจุบัน นอกจากนี้ ค่าความเสี่ยง specific risk อาจยังไม่เหมาะสมกับระดับความเสี่ยงของตราสารแต่ละกลุ่ม ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้ประกอบธุรกิจมีภาระในการดำรงเงินกองทุน สำนักงานจึงทบทวนค่าความเสี่ยงของตราสารหนี้ โดยใช้ข้อมูลอัตราผลตอบแทนการลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล ซึ่งครอบคลุมช่วงเวลาที่อัตราดอกเบี้ยมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นและลดลงในการกำหนด general market risk เพื่อให้สะท้อนความเสี่ยงของราคาตราสารหนี้ตลอดวงจรเศรษฐกิจ (business cycle) และในส่วนของ specific risk ได้มีการปรับอัตราผลตอบแทนเพิ่มขึ้น โดยให้สะท้อนความเสี่ยงตามระดับความน่าเชื่อถือและสภาพคล่องของตราสารหนี้แต่ละ credit rating เพื่อปรับปรุงค่าความเสี่ยงของตราสารหนี้ให้เหมาะสมกับสถานะการซื้อขายที่เปลี่ยนแปลงไป

หลักเกณฑ์ที่ปรับปรุง :

(1) general market risk : แบ่งตราสารหนี้เป็น 2 กลุ่มคือ coupon มากกว่า หรือ น้อยกว่า 3% พร้อมทั้งกำหนดช่วงอายุคงเหลือช่วง 10 - 15 ปี, 15 - 20 ปี และมากกว่า 20 ปี เพิ่มเติม พร้อมทั้งกำหนดอัตราความเสี่ยงใหม่ ดังนี้

ตารางที่ 6 : อัตราความเสี่ยง general market risk ของตราสารหนี้และเทียบเท่า ที่ปรับปรุงใหม่

โซน	อายุคงเหลือ	Coupon rate $\leq$ 3%	Coupon rate $>$ 3%
Z.1	0-3 เดือน	0.10%	0.10%
	>3-6 เดือน	0.15%	0.15%
	>6-9 เดือน	0.25%	0.25%
	>9-12 เดือน	0.50%	0.50%
Z.2	>1-3 ปี	1.25%	1.25%
	>3-5 ปี	2.50%	2.50%
	>5-7 ปี	4.00%	3.50%
	>7-10 ปี	6.00%	5.00%
	> 10 -15 ปี	8.00%	6.00%
	> 15-20 ปี	10.00%	8.00%
	> 20 ปี	12.00%	10.00%

(2) specific risk : แบ่งกลุ่มของ rating เพิ่มเติม พร้อมกับยกเลิกประเภทตราสารหนี้ที่ issuer อยู่ใน SET 50 และกำหนดวิธีการคำนวณค่าความเสี่ยงของตราสารหนี้ที่ไม่เข้าข่าย พร้อมทั้งกำหนดอัตราความเสี่ยงของตราสารหนี้ภาคเอกชนใหม่ ดังนี้

ตารางที่ 7 : อัตราความเสี่ยง specific risk ของตราสารหนี้ภาคเอกชน ที่ปรับปรุงใหม่

ประเภทของตราสารหนี้	อัตราความเสี่ยง
หลักทรัพย์รัฐบาล ธนาคารกลาง และที่รัฐบาลหรือธนาคารกลางค้ำประกัน	ตามตารางที่ 4
credit rating AAA / A-1 หรือเทียบเท่า	0.5%
credit rating AA A / A-2 A-3 หรือเทียบเท่า	1.5%
credit rating BBB หรือเทียบเท่า	8%
credit rating BB B (ระยะยาว) / B (ระยะสั้น) หรือเทียบเท่า	12%
อื่น ๆ ที่ไม่เข้าข่ายตามข้างต้น	
มีสภาพคล่อง : ตราสารหนี้ที่มีการซื้อขายโดยเฉลี่ยทุกสองสัปดาห์และมีอัตราการเปลี่ยนมือ (turnover) ย้อนหลังสามเดือนล่าสุดโดยเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 6.25% ของยอดคงค้าง	15%
ไม่มีสภาพคล่อง	75%

2.3.1.3 การคำนวณค่าความเสี่ยงของหน่วยลงทุน

หลักเกณฑ์ปัจจุบัน : คำนวณค่าความเสี่ยงของหน่วยลงทุน โดยแบ่งประเภทของหน่วยลงทุนตามการเสนอขาย (P.O. / P.P.) และประเภทของกองทุน (เปิด / ปิด) ดังนี้

ตารางที่ 8 : อัตราความเสี่ยงของหน่วยลงทุน

ประเภทของหน่วยลงทุน	อัตราความเสี่ยง
1. กองทุน P.O. ประเภท general	
กองทุนเปิด	15%
กองทุนปิด	20%
กองทุนรวมอีทีเอฟ	15%
	หรือ
	ตามประเภทและสัดส่วนของสินทรัพย์หน่วยลงทุน หรือตามประเภทของสินทรัพย์อ้างอิง
2. กองทุน P.O. ประเภท specific	
กองทุนเปิด	20%
กองทุนปิด	25%
กองทุน Thai trust fund	ตามตราสารอ้างอิง
	หรือ
	ตามประเภทและสัดส่วนของสินทรัพย์หน่วยลงทุน หรือตามประเภทของสินทรัพย์อ้างอิง
3. กองทุน P.P.	
กองทุน SLIPS / CAPS	40%
กองทุน P.P. อื่น	100%

หลักการและเหตุผล : เพื่อปรับปรุงการแบ่งประเภทของกองทุนให้เหมาะสมและครอบคลุมประเภทของกองทุนรวมในปัจจุบัน พร้อมทั้งปรับปรุงค่าความเสี่ยงด้าน position risk โดยให้สะท้อนความเสี่ยงจากหลักทรัพย์ที่กองทุนรวมลงทุน และให้มีความสอดคล้องกับกองทุนในแต่ละประเภท ซึ่งอาจมีสภาพคล่องและความผันผวนที่แตกต่างกัน

หลักเกณฑ์ที่ปรับปรุง : กำหนดอัตราความเสี่ยงของหน่วยลงทุนใหม่ ดังนี้

ตารางที่ 9 : อัตราความเสี่ยงของหน่วยลงทุนที่ปรับปรุงใหม่

ประเภทของหน่วยลงทุน	อัตราความเสี่ยง
1. กองทุน P.O. ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หรือไถ่ถอนได้ทุกวัน	
กองทุนรวมตลาดเงิน	5%
กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้	10%
กองทุนรวมอีทีเอฟ	15%
กองทุนรวมตราสารแห่งทุน / กองทุนรวมอื่น ๆ	20%
กองทุน Thai trust fund	ตามตราสารอ้างอิง
	ตามประเภทและสัดส่วนของสินทรัพย์หน่วยลงทุน หรือตามประเภทของสินทรัพย์อ้างอิง
2. กองทุน P.O. ที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และไม่สามารถไถ่ถอนได้ทุกวัน	
กองทุนรวมตราสารแห่งหนี้	15%
กองทุนรวมอื่น ๆ	25%
	ตามประเภทและสัดส่วนของสินทรัพย์หน่วยลงทุน หรือตามประเภทของสินทรัพย์อ้างอิง
3. กองทุน P.P.	100%

2.3.2 วิธีการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ

2.3.2.1 ตัวสัญญาใช้เงินและตัวแลกเงินที่ออกโดยสถาบันการเงิน

หลักเกณฑ์ปัจจุบัน : ตัวสัญญาใช้เงินและตัวแลกเงิน (“ตัวเงิน”) ที่ออก/อาวัลโดยสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยคอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน หรือออก/อาวัลโดยองค์กรภาครัฐหรือรัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลค้ำประกัน ทั้งที่เป็นตัวเงินของบริษัท หรือตัวเงินของบริษัทเพื่อลูกค้า ซึ่งมีอายุคงเหลือไม่เกิน 6 เดือน นั้น ไม่ได้บันทึกเป็นรายการเงินลงทุน โดยบันทึกการเป็นตัวสัญญาใช้เงิน และตัวแลกเงินที่ออกโดยสถาบันการเงิน และไม่คิดค่าความเสี่ยง

หลักการและเหตุผล : การถือครองตัวเงินดังกล่าว มีความเสี่ยงเช่นเดียวกับการตราสารหนี้อื่น ๆ ดังนั้น จึงควรมีการคิดค่าความเสี่ยงเช่นเดียวกับการลงทุนในตราสารหนี้เพื่อให้สะท้อนความเสี่ยงจากการมีฐานะในตราสารดังกล่าวได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น

หลักเกณฑ์ที่ปรับปรุง : กำหนดให้ตัวเงินที่ออก/อาวัลโดยสถาบันการเงิน หรือออก/อาวัลโดยองค์กรภาครัฐ ทั้งที่เป็นตัวเงินของบริษัท และตัวเงินของบริษัทเพื่อลูกค้าซึ่งมีอายุคงเหลือไม่เกิน 6 เดือน เป็นเงินลงทุน และต้องคำนวณค่าความเสี่ยงเช่นเดียวกับตราสารหนี้อื่น ๆ

2.3.2.2 ธุรกิจที่เกิดจากการหากำไรจากความแตกต่างของราคา (arbitrage) โดยใช้สัญญา futures ที่อ้างอิงดัชนีราคาหลักทรัพย์เพื่อให้เกิดฐานะที่ตรงข้ามกันพอดีกับตะกร้าหุ้น

หลักเกณฑ์ปัจจุบัน : กรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจทำธุรกรรม arbitrage ระหว่าง ตะกร้าหุ้น และ index futures ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถหักลดค่าความเสี่ยงได้เฉพาะ general market risk ของฐานะ long และ short ได้ แต่ไม่สามารถหักลดค่าความเสี่ยง specific risk ได้ ซึ่งอาจทำให้ผู้ประกอบการ มีภาระต้องดำรงเงินกองทุนมากกว่าความเสี่ยงที่มีอยู่จริง โดยสรุปค่าความเสี่ยงได้ตามตารางด้านล่าง

สินทรัพย์	General market risk	Specific risk
Long หุ้น SET50	8%	12%
Short SET50 index futures	-8%	-
รวม	0%	12%

หลักการและเหตุผล : ด้วยวิธีการคำนวณในปัจจุบันทำให้ผู้ประกอบการ มีภาระต้องดำรงเงินกองทุนเพื่อรองรับ specific risk จากธุรกรรม arbitrage ซึ่งไม่มีเจตนาในการหากำไร จากการเปลี่ยนแปลงของตลาด (non-directional investment) จึงควรปรับปรุงวิธีการคำนวณค่าความเสี่ยง ให้เหมาะสมกับลักษณะของธุรกรรม อันจะช่วยลดภาระของผู้ประกอบการในการดำรงเงินกองทุนจาก ธุรกรรมดังกล่าว

หลักเกณฑ์ที่ปรับปรุง : กรณีที่ผู้ประกอบการทำธุรกรรม arbitrage ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(ก) การซื้อขายนั้นได้มีการพิจารณาอย่างรอบคอบและการซื้อและขายนั้น มีการควบคุมภายในที่เหมาะสม

(ข) การทำธุรกรรมดังกล่าว แยกออกจากธุรกรรมอื่น ๆ อย่างชัดเจน และ

(ค) เมื่อแยกเป็นองค์ประกอบย่อยแล้ว สัดส่วนของตราสารทุนแต่ละตัวใน ตะกร้าหุ้นโดยรวมแล้ว ต้องมีความคล้ายคลึงกับสัดส่วนขององค์ประกอบในดัชนีราคาหลักทรัพย์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 หรือมี correlation อย่างน้อย 0.9 ตลอดระยะเวลาอย่างต่ำ 1 ปี

ให้คำนวณค่าความเสี่ยงร้อยละ 2 ที่คำนวณบนมูลค่าของตะกร้าหุ้น และสัญญา futures ที่ตรงข้ามกันทั้งสองด้าน (โดยทั้งหมดจะเท่ากับร้อยละ 4) โดยในส่วนที่ไม่สามารถ หักกลบกันได้ ให้คิดค่าความเสี่ยงตามปกติ

ตัวอย่าง การคำนวณความคล้อยคลึงกับสัดส่วนองค์ประกอบในดัชนีหลักทรัพย์

บริษัท short index futures และ long ตะกร้าหุ้นที่เป็นองค์ประกอบของ index ดังกล่าว ซึ่งประกอบด้วยหุ้นจำนวน 5 หุ้น ดังนี้

หุ้น	มูลค่าองค์ประกอบย่อยของดัชนี (ลบ.)	มูลค่าของหุ้นในตะกร้าหุ้น (ลบ.)	ส่วนที่แตกต่างกัน (ลบ.)	ส่วนที่แตกต่างกัน (%)
A	200	210	10	$10/1,000 = 1\%$
B	200	180	20	$20/1,000 = 2\%$
C	200	180	20	$20/1,000 = 2\%$
D	200	190	10	$10/1,000 = 1\%$
E	200	200	0	0%
รวม	1,000	960	60	$60/1,000 = 6\%$

สรุป เข้าเงื่อนไขความคล้อยคลึงขององค์ประกอบ คือ มีความคล้อยคลึงเท่ากับ $100 - 6\% = 94\%$

ตัวอย่าง การเปรียบเทียบการคำนวณค่าความเสี่ยง (โดยอ้างอิงค่าความเสี่ยงตามหลักเกณฑ์ปัจจุบัน)

	Position	General market risk	Specific risk	Total
เกณฑ์ปัจจุบัน				
หุ้น	+ 1,000		$1,000 \times 12\% = 120$	
Index Futures	-960		$960 \times 0\% = 0$	
รวม	40	$40 \times 8\% = 3.2$	120	123.2
เกณฑ์ที่ปรับปรุง				
หุ้น	+ 1,000		$960 \times 2\% = 19.2$ $40 \times 12\% = 4.8$	
Index Futures	-960		$960 \times 2\% = 19.2$	
รวม	40	$40 \times 8\% = 3.2$	43.2	46.4

2.3.2.3 หน่วยลงทุนอีทีเอฟ

หลักเกณฑ์ปัจจุบัน : ผู้ประกอบธุรกิจไม่สามารถหักกลบฐานะในหน่วยลงทุนอีทีเอฟ และสินทรัพย์อ้างอิง เพื่อคำนวณค่าความเสี่ยงได้ เช่น กรณีผู้ประกอบธุรกิจมีฐานะในอีทีเอฟทองคำ ต้องคิดค่าความเสี่ยงของหน่วยลงทุนอีทีเอฟ เท่ากับร้อยละ 15 ในส่วนเงินลงทุน และคิดค่าความเสี่ยงจากการมีฐานะในทองคำ เท่ากับร้อยละ 10 ในส่วนเงินตราต่างประเทศและทองคำ

หลักการและเหตุผล : ด้วยข้อจำกัดของการคำนวณในปัจจุบัน ทำให้การหักกลบค่าความเสี่ยงระหว่างประเภทสินทรัพย์ไม่สามารถทำได้ จึงควรปรับปรุงการคำนวณเพื่อให้สะท้อนค่าความเสี่ยงได้ดียิ่งขึ้น และลดภาระของผู้ประกอบธุรกิจในการดำรงเงินกองทุน

หลักเกณฑ์ที่ปรับปรุง : กำหนดให้สามารถหักกลบค่าความเสี่ยงของหน่วยลงทุนอีทีเอฟ และสินทรัพย์อ้างอิงได้ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันความเสี่ยง

2.3.2.4 ลูกหนี้ซื้อหลักทรัพย์ตามคำสั่ง - ลูกหนี้บัญชีเงินสด :

หลักเกณฑ์ปัจจุบัน : คิดค่าความเสี่ยงของลูกหนี้บัญชีเงินสดในระหว่างรอชำระค่าซื้อ (t+3) เท่ากับร้อยละ 1.5 ทั้งในกรณีบัญชี cash balance และ cash account

หลักการและเหตุผล : เนื่องจากบัญชี cash balance ลูกค้ามีการวางเงินสดเต็มจำนวนแล้ว ซึ่งทำให้ไม่มีความเสี่ยงที่ลูกค้าจะผิดนัดชำระค่าซื้อ จึงไม่ควรคิดค่าความเสี่ยงสำหรับลูกค้าบัญชี cash balance และผู้ประกอบการไม่ควรมีการระงับการดำรงเงินกองทุนในส่วนนี้ด้วย

หลักเกณฑ์ที่ปรับปรุง : แยกประเภทบัญชีลูกค้า เป็นบัญชี cash account และ cash balance โดยคิดค่าความเสี่ยงของลูกหนี้บัญชี cash account ร้อยละ 1.5 และ cash balance ร้อยละ 0

2.3.2.5 ธุรกิจกรรม big lot

หลักเกณฑ์ปัจจุบัน : ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิของธุรกิจกรรม big lot ได้ 2 วิธี คือ

(1) คิดค่าความเสี่ยงของลูกหนี้เท่ากับร้อยละ 1.5 และคำนวณอัตราส่วนเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ โดยนำเจ้าหนี้ขายหลักทรัพย์ตามคำสั่งเป็นส่วนหนึ่งของหนี้สินทั่วไป ซึ่งนำไปคำนวณเป็นตัวหารในการคำนวณอัตราส่วน

(2) คิดค่าความเสี่ยงของลูกหนี้ตามอันดับความน่าเชื่อถือของลูกหนี้หรือผู้ค้ำประกัน และผู้ขายได้วางหลักทรัพย์ไว้ล่วงหน้าแล้ว ให้บริษัทหลักทรัพย์คำนวณเจ้าหนี้ดังกล่าวเป็นหนี้สินพิเศษได้ กล่าวคือ ไม่ต้องนำเจ้าหนี้ขายหลักทรัพย์เป็นตัวหารในการคำนวณอัตราส่วน

หลักการและเหตุผล : กรณีธุรกิจกรรม big lot ภายในบริษัท (ผู้ซื้อและผู้ขายหลักทรัพย์ทำธุรกรรมกับผู้ประกอบการ) โดยที่ผู้ซื้อหลักทรัพย์ได้วางเงินค่าซื้อหลักทรัพย์ไว้ล่วงหน้าเต็มจำนวน และผู้ขายหลักทรัพย์ได้วางหลักทรัพย์ไว้ล่วงหน้าแล้ว ทำให้ผู้ประกอบการมีความเสี่ยงต่ำ สำนักงานจึงพิจารณาให้รายการเจ้าหนี้ขายหลักทรัพย์ตามคำสั่งสำหรับธุรกรรมดังกล่าว เป็นหนี้สินพิเศษได้ ซึ่งจะเป็นการช่วยลดภาระในการดำรงเงินกองทุนของผู้ประกอบการด้วย

หลักเกณฑ์ที่ปรับปรุง : กรณีธุรกิจกรรม big lot ภายในบริษัทซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไข คือ ผู้ซื้อหลักทรัพย์ได้วางเงินค่าซื้อหลักทรัพย์ไว้ล่วงหน้าเต็มจำนวน และผู้ขายหลักทรัพย์ได้วางหลักทรัพย์ไว้ล่วงหน้าแล้ว ผู้ประกอบการสามารถนับเจ้าหนี้ขายหลักทรัพย์ตามคำสั่งเป็นหนี้สินพิเศษได้

2.3.2.6 การคำนวณค่าความเสี่ยงจากการมีฐานะเงินตราต่างประเทศ

หลักเกณฑ์ปัจจุบัน : ผู้ประกอบการธุรกิจต้องคำนวณค่าความเสี่ยงจากการมีฐานะในเงินตราต่างประเทศของสินทรัพย์และหนี้สิน แม้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวถูกคิดค่าความเสี่ยง position risk ร้อยละ 100 แล้ว ทำให้ค่าความเสี่ยงรวมของสินทรัพย์ดังกล่าว มีค่ามากกว่าเงินลงทุน เช่น การลงทุนในหุ้นนอกตลาดต่างประเทศ จะคิดค่าความเสี่ยงการลงทุนในหุ้นนอกตลาดร้อยละ 100 และคิดค่าความเสี่ยงจากการมีฐานะในเงินตราต่างประเทศอีกร้อยละ 8 รวมคิดค่าความเสี่ยงร้อยละ 108

หลักการและเหตุผล : เพื่อให้ค่าความเสี่ยงรวมของสินทรัพย์ที่จำกัดการขาดทุน (ไม่เกินร้อยละ 100) ถูกคิดค่าความเสี่ยงมากกว่ามูลค่าเงินลงทุน ซึ่งเป็นความเสียหายที่มากที่สุด

ที่จะเกิดได้ จึงควรปรับปรุงวิธีการคำนวณค่าความเสี่ยงดังกล่าว เพื่อให้ไม่ให้เป็นภาระแก่ผู้ประกอบการธุรกิจในการดำรงเงินกองทุน

หลักเกณฑ์ที่ปรับปรุง : กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจสามารถเลือกที่จะไม่นำสินทรัพย์ที่อยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศมาคำนวณค่าความเสี่ยงจากการมีฐานะเงินตราต่างประเทศได้ในกรณีที่สินทรัพย์ดังกล่าวที่ถูกหักค่าความเสี่ยงร้อยละ 100 หรือมากกว่า

2.3.2.7 การให้เงินกู้ยืมแก่บริษัทในเครือ (บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม)

หลักเกณฑ์ปัจจุบัน : กำหนดให้เงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย ให้นับเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องได้เท่ากับมูลค่าหลักประกันหลังหักค่าความเสี่ยงที่บริษัทย่อยวางเป็นประกัน แต่ไม่เกินมูลค่าเงินให้กู้ยืม กรณีเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือที่ไม่ใช่บริษัทย่อย ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องคำนวณเงินกองทุนเช่นเดียวกับเงินให้กู้ยืมตามปกติ คือ ให้นับเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องได้ไม่เฉพาะส่วนที่คาดว่าจะได้รับชำระภายใน 1 เดือน และคิดค่าความเสี่ยงเท่ากับร้อยละ 10

หลักการและเหตุผล : เพื่อให้การคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิสะท้อนค่าความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสมรองรับการดำเนินงานของผู้ประกอบธุรกิจ และเพื่อลดภาระของผู้ประกอบธุรกิจในการดำรงเงินกองทุน จึงควรกำหนดการบันทึกรายการเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือ เช่นเดียวกับเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อย

หลักเกณฑ์ที่ปรับปรุง : กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจสามารถนับเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องได้เท่ากับมูลค่าหลักประกันหักด้วยค่าความเสี่ยงของหลักประกัน แต่ไม่เกินมูลค่าเงินให้กู้ยืม ซึ่งเป็นการกำหนดเช่นเดียวกับรายการเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทย่อยในปัจจุบัน

2.4 การมีผลใช้บังคับ

ให้ประกาศมีผลใช้บังคับในการส่งแบบรายงานงวดวันที่ 31 มีนาคม 2559 เป็นต้นไป

แบบสำรวจรับฟังความคิดเห็น

เรื่อง หลักการแก้ไขหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคำนวณและรายงานการคำนวณเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อผู้ตอบ _____ ตำแหน่ง _____

ชื่อบริษัท/ องค์กร _____

อาชีพ/ ประเภทธุรกิจ _____

เบอร์โทรศัพท์ _____ เบอร์โทรสาร _____

e-mail address _____

สถานะของผู้ให้ความคิดเห็น

- ☐ บริษัทหลักทรัพย์
- ☐ ตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ) _____

ความเห็นและข้อเสนอแนะ

1. การคำนวณค่าความเสี่ยงของตราสารทุน

- ☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

ความเห็นและข้อเสนอแนะ _____

2. การคำนวณค่าความเสี่ยงของตราสารหนี้

- ☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

ความเห็นและข้อเสนอแนะ _____

3. การคำนวณค่าความเสี่ยงของหน่วยลงทุน

- ☐ เห็นด้วย ☐ ไม่เห็นด้วย

ความเห็นและข้อเสนอแนะ _____

4. ตัวสัญญาใช้เงินและตัวแลกเงินที่ออกโดยสถาบันการเงิน

☐ เห็นด้วย☐ ไม่เห็นด้วย

ความเห็นและข้อเสนอแนะ _____

5. ธุรกรรม arbitrage

☐ เห็นด้วย☐ ไม่เห็นด้วย

ความเห็นและข้อเสนอแนะ _____

6. หน่วยลงทุนอีทีเอฟ

☐ เห็นด้วย☐ ไม่เห็นด้วย

ความเห็นและข้อเสนอแนะ _____

7. ลูกหนี้บัญชีเงินสด

☐ เห็นด้วย☐ ไม่เห็นด้วย

ความเห็นและข้อเสนอแนะ _____

8. ธุรกรรม big lot

☐ เห็นด้วย☐ ไม่เห็นด้วย

ความเห็นและข้อเสนอแนะ _____

9. การคิดค่าความเสี่ยงเงินตราต่างประเทศ

☐ เห็นด้วย☐ ไม่เห็นด้วย

ความเห็นและข้อเสนอแนะ _____

10. เงินให้กู้ยืมบริษัทในเครือ

☐ เห็นด้วย☐ ไม่เห็นด้วย

ความเห็นและข้อเสนอแนะ _____

11. การมีผลใช้บังคับ

☐ เห็นด้วย☐ ไม่เห็นด้วย

ความเห็นและข้อเสนอแนะ _____

12. ความเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ _____

กรุณาส่งแบบสำรวจความคิดเห็นกลับไป

ฝ่ายกำกับและพัฒนารัฐกิจหลักทรัพย์

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ชั้น 25 เลขที่ 333/3 ถนนวิภาวดีรังสิต

แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

หรือ โทรสาร 0-2263-6487 หรือ e-mail: patana@sec.or.th

วันสุดท้ายของการแสดงความคิดเห็น วันที่ 31 สิงหาคม 2558

*** สำนักงานขอขอบคุณท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นในครั้งนี้ ***